

§ 143

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Pilvi Torstin ym. talousarvioaloitteesta PD-rahoituksen
eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistamiseksi
vuodelle 2022**

HEL 2021-002886 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa myönteisen erityiskohtelun lisäämistä, mutta toteaa, että sen tavoitteita ei ole mahdollista toteuttaa kaupunginhallituksen antaman alustavan raamin (23.8.2021) rajoissa. Aloitteen toteuttaminen vaatisi erillisen lisärahoituksen. Mikäli talousarvioehdotusten jatkokesittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa määrärahakohdennuksia koronapandemian synnyttämän hyvinvointivelan korjaamiseksi, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa erillistä, määräraikaista lisämäärärahaa aloitteen kuvaamalla tavalla. Perusteena myönteisen erityiskohtelun määrärahan kaksinkertaistamiselle ovat koronapandemian negatiiviset vaikutukset erityisesti haavoittuviin ryhmiin kuten lapsiin ja nuoriin.

Helsingin kaupungin toiminnan tavoitteena on ollut jo pitkään hyvinvointierojen tasaaminen myönteisen erityiskohtelun eli positiivisen diskriminaation tuen avulla. Myönteisellä erityiskohtelulla tarkoitetaan voimavarojen kohdentamista alueille tai väestöryhmille, joiden voidaan todentaa olevan keskiarvoa heikommassa asemassa. Helsingin kaupungin sisällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta alkanut positiivisen diskriminaation tuki on osoittautunut Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tutkimuksessa edistävän nuorten opintoja ja ehkäisevän syrjäytymistä (Silliman, 2017, VATT)

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittivat vuonna 2020 kaupunginhallituksen 650 000 euron lisämäärärahalla koikeilun omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla.

Lisämäärärahasta nuorisopalveluille osoitettiin vuoden 400 000 euron lisärahoitus niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Rahoituksella perustettiin 10 nuoriso-ohjaajan ja kaksi etsivän nuorisotyön pysyvää vakanssia. Nuoriso-ohjaajien vakanssit on vakiinnutettu osaksi nuorisopalvelun vuoden 2021 tulosbudjettia. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan myönteisen erityiskohtelun tietomallia. Malli on kehitetty yhdessä kaupungin-

kanslian kaupunkitutkimus- ja -tilastot -yksikön kanssa vuoden 2020 aikana. Nuorisopalvelu on soveltanut mallia, mm. alueellistaessaan kulttuurisen nuorisotyön toimintoja vuoden 2020 aikana.

Lisämäärärahasta kohdennettiin kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahalla varmistettiin kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit kolmen lastenkirjastotyöntekijän vakanssin avulla. Lisäksi maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannettiin digiopastuksen edellytyksiä. Lisämääräraha on vakiinnutettu vuonna 2021 kirjaston tulosbudjettiin.

Positiivisen diskriminaation erillismäärärahalla toteutettujen kokeilujen vakiinnuttamisen lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä useita toimenpiteitä ja hankkeita, joilla tuetaan alueita ja ryhmiä, jotka erityisesti hyötyvät kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluista. Tällaisia toimintoja ovat mm. Harrastamisen Suomen malli -hanke, Joustavaa perusopetusta (JOPO)-toiminta, etsivä ja jalkautuva nuorisotyö sekä kirjaston Läksyhlep- ja Lukukoiratoiminta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei kuitenkaan ole käytössä toimialayhteistä myönteisen erityiskohtelun tietoperustaista mallia. Kulttuuripalveluissa Helsinki-malli ohjaa avustusten avulla taide- ja kulttuuritoimintaa erityisesti niille alueille, joissa taiteen ja kulttuurin tarjonta on muuten vähäisempää. Liikuntapalveluissa EasySport ja FunAction -toiminnalla liikuntapalveluita suunnataan erityisesti niille lapsille ja nuorille, jotka eivät muuten harrasta liikuntaa.

Toimialan alustavassa vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa ei ole vuoden 2021 tasoa korkeampaa määrärahaa myönteiseen erityiskohteluun. Lautakunta toteaa, että ehdotetun kaltaisella lisärahoituksella olisi mahdollista kaventaa lasten ja nuorten alueellisia hyvinvointieroja. Myönteisen erityiskohtelun määräaikainen korotus tukisi koronapandemian aiheuttamia vahinkoja helsinkiläisten lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 00510

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.09.2021

Asia/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Pilvi Torstin ja 16 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta, jossa ehdotetaan, että yhtenä vastauksena pandemian jälleenrakennushaasteeseen PD-rahoituksen taso kaksinkertaistetaan vuoden 2022 talousarvioon suhteessa edeltävien vuosien vuosittainen taso (keskiarvo tai vastaava). Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta palautti asian uudelleen valmisteltavaksi 7.9.2021 kokouksessa. Lausuntoa ei aikataulusyistä voi panna pöydälle.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, PD-rahoituksen eli myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kaksinkertaistaminen , Torsti Pilvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 299

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.09.2021 § 187

21.09.2021

Asia/4

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 126